

17.10.2024

94 §

Päätös pilaantuneen maaperän puhdistamisesta osoitteessa Tattariharjuntie, Ilmasillantie

HEL 2024-011564 T 11 01 00 06

Päätös

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikkö on hyväksynyt Helsingin kaupungin maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun tekemän ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen ilmoituksen alla esitetyn mukaisesti.

Ilmoitus

Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitus koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista. Toiminta on ilmoitusvelvollista ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan.

Ilmoituksen tekijä

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit
PL 58213, 00099 Helsingin kaupunki
Y-tunnus 0201256-6

Yhteyshenkilö: Elina Smith, elina.smith@hel.fi

Kiinteistön tiedot, omistaja ja haltija

Alue sijaitsee Helsingin 38. kaupunginosassa (Malmi) kiinteistöillä 91-418-1-38, 91-38-9903-59 ja 91-38-9901-0. Kiinteistöt omistaa Helsingin kaupunki.

Asian vireilletulo

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on saapunut Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikköön 3.9.2024.

Ilmoitukseen on liitetty seuraavat liitteet:

- Liite 1: Kohteen sijainti
- Liite 2: Ajantasa-asemakaava
- Liite 3: Puhdistettavien kiinteistöjen rajanaapurien yhteystiedot
- Liite 4: Tutkimustulokset.

17.10.2024

Ilmoitusta on täydennetty 6.9., 10.9. ja 13.9.2024 sähköpostitse. Täydennyksissä toimitettiin mm. tarkennetut tiedot kaivualan täyttötilan-
teesta, kaivantovesistä, pilaantuneiden maa-ainesten määrästä, välivarastointialueen kunnostustavoitteesta ja puhdistustyön ajankohdasta. Lisäksi välivarastointialue liitettiin osaksi ilmoitusalueetta. 1.10.2024 on tuotu myös esiin, että välivarastointialueelle kuljetetun jätteellisen maa-
aineskasan pilaantuneisuus selvisi vasta massojen siirtämisen jälkeen ennen kuin tutkimustulokset kasanäytteestä olivat tiedossa.

Lisäksi ilmoitusta on täydennetty 2.10., 3.10., 4.10. ja 8.10.2024 lisää-
mällä kiinteistö 91-38-9901-0 ilmoitusalueeseen ja tiedoilla kyseisen
kiinteistön omistajasta, arviolla korkean sinkkipitoisuuden lähteestä ote-
tussa kasanäytteessä sekä päivitetyllä kuvalla ilmoitusalueeseen kuu-
luvista alueista.

Alueelle tehtiin 26.9.2024 kolme näytepistettä (RF3–RF5) syvyydelle
0,0–1,0 ja 1,0–2,0 metriä. Lisäksi otettiin kasanäyte (kasa 2). Yksittäi-
sissä näytteissä ylittivät useiden eri metallien ja puolimetallien kynny-
sarvot. Lisäksi näytteessä RF5 syvyydellä 0,0–1,0 metriä ylittyi myös
bentso(a)pyreenin, fenantreenin ja fluoranteenin kynnyksarvot. Kasa-
näytteessä todettiin sinkkiä 539 mg/kg, joka ylittää vaarallisen jätteen
cut off -arvon. Muita haitta-aineita ei todettu kasanäytteestä kynnyksar-
von ylittävinä pitoisuuksina.

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu toimitti 1.10.2024 ympä-
ristöseuranta- ja -valvontayksikölle sähköpostitse tiedon, että aikai-
semmin todettujen kunnostusalueiden lisäksi Helsingin kaupungin
omistamalla kiinteistöllä 91-38-9901-0 oli todettu noin yhden kuutiomet-
rin verran rakennusjätteen sekaista haitta-ainepitoista maa-ainesta.

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu pyysi sähköpostissaan
(1.10.2024) ympäristöseuranta- ja -valvontayksiköltä lupaa toimittaa pi-
laantunut ja jätteellinen maa-aines pilaantuneen maaperän ilmoitusalu-
eelle (kiinteistö 91-38-9903-59) välivarastoitavaksi, kunnes päätös pi-
laantuneen maaperän puhdistamiseksi on annettu. Maaomaisuuden
kehittäminen ja tontit -palvelu on sähköpostissaan 2.10.2024 perustel-
lut, että tien rakentamisaluetta ei ole ennakkoon tutkittu riittävästi, sillä
hankkeen kaivuaalue on melko laaja, eikä jätteellisen maan / pilaantu-
neen maa-aineksen määriä ole osattu etukäteen ennakoida tai paikan-
taa. Täydennyksessä 4.10.2024 on tuotu esiin, että ei ole täyttä var-
muutta siitä, aiheutuiko korkea sinkkipitoisuus jätteestä vai ympäröiväs-
tä maasta.

Muut päätökset

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö on antanut 14.8.2024 kannano-
ton sähköpostitse Tattariharjuntien ja Ilmasillantien risteysalueella tode-

17.10.2024

tuista pilaantuneista jätteellisistä maa-aineksista. Kannanoton mukaan alueelta sai kaivaa ja kuljettaa luvanvaraisen vastaanottoaikaan enintään 150 m³ pilaantuneita maa-aineksia.

Pilaantuneet maa-ainekset on poistettu kaivinkoneella maanrakennustöiden yhteydessä. Pilaantuneista kaivumassoista on Helsingin kaupungin ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön kannanotolla (14.8.2024) toimitettu n. 150 m³ loppusijoitettavaksi Suomen Erityisjäte Oy:lle Kiimassuon jätekeskukseen. Ilmoituksen täydennyksen (6.9.2024) mukaan kaivualueella ei ole vielä täytetty, sillä alueella tul-laan tekemään pilaristabilointia. Pilaantuneiden maiden kaivutöiden aikana kaivantoon ei kertynyt vettä. Täydennyksessä (13.9.2024) tarkennettiin, että kiinteistöllä 91-418-1-38 sijaitseva kaivanto täytetään stabi-loinnin jälkeen kalliomurskeella.

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu ilmoitti 23.8.2024, että alueella oli todettu alkuperäistä arviota suurempi määrä, noin 120 m³ lisää pilaantunutta jätteellistä maa-ainesta. Pilaantuneet maa-ainekset oli kasattu kiinteistölle 91-38-9903-59. Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö katsoi, että asiassa oli tehtävä ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamiseksi, koska kyseinen pilaantuneen ja jätteellisen maa-ainesten määrä oli alkuperäistä arviota huomattavasti suurempi. Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö myös katsoi, että kaivetut pilaantuneet maa-ainekset oli tarpeen peittää ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

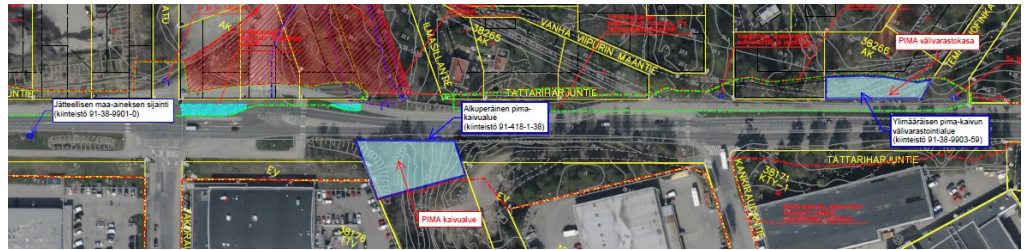
Täydennyksessä 13.9.2024 on tuotu esiin, että välivarastointialueelle läjitetyt pilaantuneet maa-ainekset oli läjitetty suoraan maan pinnalle ja peitetty pressulla. Kasan alle ei asennettu suojaressua, koska sen päältä kaivettaessa pressu rikkoutuu ja kaivumassaa kuitenkin valuu pintamaahan. Lisäksi välivarastoidut massat ovat metallipilaantuneita, jotka luokitellaan kulkeutumattomiksi haitta-aineiksi. Kasan poistamisen jälkeen varmistetaan jäännöspitoisuusnäytteenotolla, että pintamaahan ei jää pilaantuneeksi luokiteltavaa maa-ainesta.

Alueen sijainti, koko ja maan käyttö sekä pilaantumisen syy

Kunnostusalue on noin 380 m². Tattariharjuntien ja Ilmasillantien ristey-salueella sijaitseva kunnostettu alue, Tattariharjuntiellä sijaitseva 1 m³ kokoinen kunnostettava alue ja välivarastointikasan sijainti on esitetty alla olevassa kuvassa.

17.10.2024

Tattariharjuntie on olemassa oleva paikallinen kokoojakatu, jonka muutoksissa varaudutaan uusien Nallenrinteen ja lentoasemankortteleiden asemakaavojen asuinalueen rakentumiseen. Kadulle toteutetaan yksisuuntaiset pyörätiejärjestelyt ja järjestellään ajokaistoja uudelleen. Samalla uusitaan vesihuoltolinjoja ja muuta kunnallistekniikkaa kadun alla. Tattariharjuntien ja Ilmasillantie risteysalueen työmaa-alueella havaittiin jätteen sekaista maa-ainesta, josta ilmoitettiin ympäristöseuranta- ja -valvontayksikköön 9.8.2024. Väliavarastointialue toimii tällä hetkellä puistoalueena, mutta on merkitty 11.1.2023 voimaan tulleessa asemakaavassa (nro 12623) asuinkeuhkalojen korttelialueeksi (AK). Pilaantumisasajankohta ei ole tiedossa. Kunnostusalueen maaperän pilaantumisen arvioidaan aiheutuneen alueelle läjitetyistä täyttömaista.

Ilmoituksen sisältö

Maaperä, pohjavesi ja pintavedet

Maaperäkartan perusteella alueen maaperä on täyttömaata, jonka alla esiintyvä luontainen maaperä on kalliota, savea tai silttiä/hiekkaa. Täytötkerroksen paksuus on 1–3 metriä.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Tattarisuon 1. luokan pohjavesialue (0109102) sijaitsee noin 900 metriä kohteesta koilliseen.

Kohde sijaitsee lähimmillään noin 5,3 km:n etäisyydellä merestä (Strömsinlahti).

Haitta-ainetutkimukset

Heinäkuussa 2024 tehdyissä maaperätutkimuksissa ilmoitusalueen (91-418-1-38) pintamaa kokoomanäytteessä (RF_1, 0–0,5 metriä) alemmat ohjearvot ylittäviä pitoisuuksia antimonia ja elohopeaa sekä ylemmät ohjearvot ylittäviä pitoisuuksia kromia, kuparia, lyijyä, nikkeliä ja sinkkiä. Kuparin, lyijyn ja sinkin pitoisuudet ylittivät myös vaarallisen jätteen raja-arvon. Maa-ainesten joukossa oli myös jättejakeita (mm. muovia, lasia, metallia ja mahdollisesti kuonaa) noin 2–10 %. Pohjamaanäytteessä (RF2, 0,5–1,0 metriä) alittuivat kaikkien tutkittujen metallien ja puolimetallien kynnysarvot.

17.10.2024

Ennakoarviosta huolimatta kaivualueelta löytyi noin 120 m³ lisää pilaantuneeksi epäiltyä jätteellistä maa-ainesta. Kasaanäytteessä todettiin alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus antimonia ja vaarallisen jätteen ylittäviä pitoisuuksia kuparia, lyijyä ja sinkkiä. Lisäksi elohopeaa, kadmiumia ja nikkeliä todettiin kynnysarvon ylittävät pitoisuudet. Kaivantonäytteessä TN1 (1,0–1,5 metriä) todettiin arseenia (9 mg/kg) kynnysarvon ylittävänä pitoisuutena.

Pilaantuneiden maiden poistamisen jälkeen kaivualueelta otetuissa jäännöspitoisuusnäytteissä ei todettu kynnysarvot ylittäviä metallipitoisuuksia kaivannon pohjalla tai reunoilla.

Kunnostustavoitteet ja arvio pilaantuneiden maa-ainesten määristä

Tattarihajuntien ja Ilmansillantien risteyksen kadunrakennustöiden yhteydessä poistetaan pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnysarvot.

Ilmoituksen täydennyksen (6.9.2024) mukaan välivarastointialueelle esitetään erilaisia kunnostustavoitteita kuin kaivualueelle, koska välivarastointialueella ei tulla tekemään maan kaivua/stabilointia. Alempien ohjearvojen alittuessa välivarastointialuetta eli Tattariharjuntien pientarta ei luokitella pilaantuneeksi. Tattariharjuntien pientarella esiintyy todennäköisesti yleisesti kynnysarvot ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia.

Pilaantuneen alueen pinta-ala on noin 400 m² ja massamäärä yhteensä (kaivetut ja poisviedyt sekä välivarastossa olevat pilaantuneet maa-ainekset) on arviolta noin 300 m³.

Kunnostustyön toteutus ja puhdistustyön laadunvalvonta

Välivarastokasa erotetaan työmaa-aidalla tai lippusiimalla ja varustetaan pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein, kun massojen kuormaus- ja kuljetus suoritetaan. Poistettavan välivarastokasan maa-ainesten laatu on varmistettu kasalta otetusta maanäytteestä tehtyjen laboratorioanalyysien avulla. Välivarastokasalta pilaantuneet massat kuormataan suoraan kuorma-autoihin ja kuljetetaan Suomen Erityisjäte Oy:lle Kiimassuon jätekeskukseen. Pilaantuneiden maiden kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi ja niille laaditaan kuormakohtaiset siirtoasiakirjat.

Kaivutyötä ja maaperän puhdistusta valvoo ympäristötekniinen työmaavalvoja. Pilaantuneiden maa-ainesten poistamisen jälkeen välivarastointialueen pohjasta otetaan edustava jäännöspitoisuusnäyte, joista analysoidaan laboratoriossa metallipitoisuudet. Jos metallipitoisuudet ylittävät VNa (214/2007) esitetyt alemmat ohjearvotasot, kaivua jatke-

17.10.2024

taan, kunnes uuden jäännöspitoisuusnäytteen pitoisuudet alittavat alemmat ohjearvot.

Kunnostustyö arvioidaan ympäristövaikutuksiltaan normaaliin maanrakennustyöhön verrattavaksi, mistä ei aiheudu erityistä haittaa. Pilaantuneiden maiden kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Kunnostustyössä noudatetaan yleisiä työsuojeluohjeita

Pilaantuneen maaperän kunnostuksesta laaditaan loppuraportti kahden kuukauden kuluessa jäännöspitoisuusnäytteen laboratorioanalyysin valmistumisesta. Raportissa esitetään työn toteuttaminen, kiinteistöieto, kunnostusalueen tarkka sijainti alueella, piirustukset toteutuneesta kaivualueesta ja kaivussyvyyksistä, kuvaus näytteenotosta ja näytteenottotulokset, analyysitodistukset, näytteenottoaikojen sijainnit kartalla, poistettujen maa-ainesten määrä ja vastaanottoaikat sekä kopiot haitta-ainepitoisten maa-aineksen siirtoasiakirjoista/kuormakirjoista. Loppuraportti toimitetaan tilaajalle/kiinteistön omistajalle ja Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Puhdistustyön ajankohta

Pilaantuneen maa-ainesten poistaminen tapahtuu niin pian kuin mahdollista sitten, kun ilmoituspäätös on annettu.

Ilmoituksen käsittely

Vireilläolosta ilmoittaminen ja kuuleminen sekä lausunnot

Ilmoituksesta ei ole pyydetty lausuntoja, eikä kuultavia asianosaisia ole.

Ratkaisu

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikkö on tarkastanut Helsingin kaupungin maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen ilmoituksen, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista osoitteessa Tattariharjuntie, Ilmasillantie, ja on päättänyt hyväksyä sen seuraavin määräyksin.

1. Puhdistustavoitteet ja -menetelmä

Alueelta on poistettava pilaantuneet maa-ainekset ilmoituksessa esitetyn mukaisesti, mutta kuitenkin siten, että välivarastointialueen maaperässä ja Tattariharjuntieellä kiinteistöllä 91-38-9901-0 haitta-ainepitoisuudet eivät saa ylittää valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) säädettyjä kynnsarvoja. (Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 135 §, Valtioneuvoston asetus (214/2007) 2, 3, 4 §)

17.10.2024

Jätejakeet on poistettava kaivutöiden ja pilaantuneiden maa-ainesten välivarastointialueen tyhjentämisen edellyttämässä laajuudessa. Lisäksi alueelta tulee poistaa muualtakin jätejakeet, jotka saattavat aiheuttaa haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle. (Jätelaki 12, 13 §)

Jos maaperässä todetaan aiemmin toteamattomia haitta-aineita valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnyksarvot ylittävinä pitoisuuksina tai todettuja haitta-aineita merkittävästi aiempaa suurempina pitoisuuksina, maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisesti. Arviointi on toimitettava tarkastettavaksi ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen puhdistustyön jatkamista. Jos kyseiset maa-ainekset poistetaan alueelta, ei arviointia tarvitse tehdä. Jos alueelle jää aiemmin tutkimuksin todettuja haitta-aineita kynnyksarvot ylittävinä pitoisuuksina, tulee riskinarvio kyseisistä haitta-aineista toimittaa loppuraportin yhteydessä. (VNa 214/2007 2, 3, 4 §)

2. Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Täydentäviä haitta-ainetutkimuksia on tehtävä ilmoituksen mukaisesti kunnostuksen edetessä, mikäli havaitaan jätteitä tai kenttämittausten perusteella haitta-ainepitoista maata. Alueelta kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksia tulee tutkia riittävästi. Maa-aineksista tulee tutkia vähintään niiden haitta-aineiden pitoisuuksia, joita ko. kaivualueella on aiemmin todettu kynnyksarvon ylittävinä pitoisuuksina. Pois kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien selvittämiseen voidaan käyttää siihen soveltuvia kenttämittausmenetelmiä. Vähintään 10 % kenttämittausten tuloksista tulee varmentaa laboratorioanalyysin. (YSL 6 §, VNa 214/2007 2 §)

Pilaantuneiden maiden kaivun jälkeen otettavista jäännöspitoisuusnäytteistä on tutkittava laboratoriossa niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita kyseisellä kaivualueella on todettu kynnyksarvot ylittävinä pitoisuuksina. Jäännöspitoisuusnäytteitä on otettava ilmoituksen mukaisesti, mutta kuitenkin siten, että jäännöspitoisuusnäytteiden määrä on edustava. Jos kaivu jatkuu vähintään puolen metrin syvyyteen saakka, tulee myös kaivannon seinästä ottaa riittävästi jäännöspitoisuusnäytteitä. Jäännöspitoisuusnäytteet tulee ottaa myös kiinteistön 91-38-9901-0 kaivualueelta. (YSL 6 §)

Analyysi- ja mittausten menetelmien on oltava luotettavia ja riittävän tarkkoja. Kenttämittauslaitteiden ja -välineiden on oltava tarkoitukseen souvia, kunnossa ja oikein kalibroituja. (YSL 209 §)

3. Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

17.10.2024

Puhdistustyömaa on aidattava ja varustettava pilaantuneen maan puhdistamisesta kertovin kyltein. (JL 13 §)

Maan kaivu, mahdollinen esikäsitely ja varastointi sekä kuljetus on tehtävä niin, ettei pilaantunutta maata tai siinä esiintyviä haitta-aineita tai jätteitä leviä ympäristöön ilman kautta, veden mukana tai muilla tavoin. (YSL 7 §, JL 13 §)

Pilaantumattomat ja eriasteisesti pilaantuneet sekä vaaralliseksi jätteenksi luokiteltavat maa-ainekset sekä mahdolliset jättejakeet on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen ja kuljetuksen aikana. (JL 17 §)

Pilaantunut maa-aines on toimitettava kuormat peitettyinä käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai muussa vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely. (JL 13, 29 §)

Vaarallista jätettä sekä pilaantunutta maa-ainesta luvanvaraiseen vastaanottoaikaan kuljetettaessa on oltava mukana jätteen haltijan laatima siirtoasiakirja. Siirtoasiakirja on pääsääntöisesti laadittava sähköisenä, jätelain 121 a §:n rajauksin. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (JL 121 §)

Jätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi vain alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin merkityille kuljetusliikkeille. (JL 29 §)

4. Veden tutkiminen ja käsittely

Pilaantuneen maaperän kaivantovedet tulee toimittaa luvanvaraiseen vastaanottoaikaan tai johtaa jätevesiviemäriin. Veden johtamisesta jätevesiviemäriin on haettava lupa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY). Kaivantovesistä tulee tutkia vähintään niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita kyseisen kaivannon maaperässä on todettu laboratorion määritysrajan ylittävinä pitoisuuksina. HSY:n vesihuollon liittymispalveluiden antama lupa on esitettävä ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen vesien johtamisen aloittamista. (YSL 7, 155, 172 §).

5. Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on ilmoitettava välittömästi, jos työn aikana ilmenee oleellinen poikkeama aiemmista tutkimustuloksista tai tarve poiketa ilmoituspäätöksen mukaisesta kunnostuksesta. Tarvittaessa on lisäksi esitettävä suunnitelma puhdistustyön jatkamisesta, jotta uuden ilmoitusmenettelyn tarvetta voidaan harkita. (YSL 134, 136, 172 §, JL 13 §)

17.10.2024

Jos pilaantuneisuus jatkuu ilmoituksen tarkoittaman alueen ulkopuolelle, on työn jatkamisesta siinä kohdassa esitettävä suunnitelma tarkastettavaksi ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle. Asiasta on myös viipymättä ilmoitettava sen maa-alueen omistajalle, minkä puolelle pilaantuneisuus jatkuu. (YSL 134, 136, 172 §, JL 13 §)

6. Tiedottaminen ja raportointi

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on tehtävä kirjallinen aloitusilmoitus ennen puhdistustöiden aloittamista. Mikäli kunnostus tehdään useassa osassa, jokaisesta kunnostusvaiheesta tulee tehdä aloitusilmoitus. Aloitusilmoituksesta on käytävä ilmi kunnostuksen aloitusajankohta, työn vastuhenkilöiden ja kunnostuksen valvonnasta vastaavan ympäristöteknisen valvojan yhteystiedot työn aikana sekä kaivettujen haitta-ainepitoisten maa-ainesten vastaanottopaikat. Kunnostuksesta pidettävän kirjanpidon on oltava ajan tasalla ja valvojan viranomaisen saatavilla työn aikana. (YSL 172 §)

Varsinaisen puhdistustyön aikana ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle tulee tiedottaa työn eri vaiheiden etenemisestä. (YSL 172 §)

Puhdistustyöstä on laadittava loppuraportti karttaliitteineen ilmoituksessa esitetyn mukaisesti. Loppuraportti on toimitettava ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle kolmen kuukauden kuluessa puhdistustyön päättymisestä. (YSL 172 §)

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivalueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus, jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi tai hallitsemiseksi. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä ympäristönsuojelulain 85 §:ssä säädetään.

17.10.2024

Edellä annetut määräykset pilaantuneen maaperän kunnostamisesta ovat tarpeellisia, jotta kiinteistön maaperä täyttää ympäristönsuojelulain 16 ja 133 §:n mukaiset terveyden- ja ympäristönsuojelun vaatimukset.

Pilaantuneisuuden arviointiperiaatteet

Valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista on säädetty maaperän yleisimpien haitta-aineiden pitoisuuksille kynnsarvot sekä alemmat ja ylempät ohjearvot. Näitä pitoisuusarvoja käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Jos jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää kynnsarvon, on arvioitava maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve.

Herkkydeltään tavanomaisessa maankäytössä, kuten asuin-, puisto- ja virkistysalueilla, maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jos jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon. Teollisuus-, varasto- tai liikennealueella tai muulla vastaavalla alueella maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jos jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää ylempään ohjearvon. Vastaavalla alueella tarkoitetaan esimerkiksi päällystettyjä työpaikka-alueita, joilla ei ole asuinrakennuksia ja joiden maaperän suojelun tarve ei ole ihmisen toiminnan vuoksi erityinen. Puhdistustavoitteet voidaan määrittää myös tarkennetulla riskinarviolla, joka perustuu maankäyttöön ja muihin olosuhteisiin.

Mikäli alueen maankäyttö muuttuu myöhemmin, pitää pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida tarvittaessa uudelleen vastaamaan muuttunutta tilannetta.

Päätöksessä pilaantumattomalla maa-aineksella tarkoitetaan maata, jossa haitta-aineiden pitoisuudet eivät ylitä kynnsarvoja. Pilaantumattomalla maa-aineksella, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, tarkoitetaan maata, jossa jonkin haitta-aineen pitoisuus on kynnsarvon ja alemman ohjearvon välissä. Pilaantuneella maa-aineksella tarkoitetaan maata, jossa yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon.

Kaivettu pilaantunut maa-aines on vaarallista jätettä, jos valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (978/2021) esitetyt kriteerit täyttyvät. Jos maa-aineksessa todetaan olevan haitallisia aineita, niiden vaaraominaisuudet on selvitettävä tarvittaessa.

Haitta-ainepitoisten maa-ainesten luokittelu

Kaivetut haitta-ainepitoiset maa-ainekset luokitellaan kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviksi maa-aineksiksi, tavanomaisiksi jätteiksi

17.10.2024

luokiteltaviksi pilaantuneiksi maa-aineksiksi sekä vaarallisiksi jätteiksi luokiteltaviksi pilaantuneiksi maa-aineksiksi.

Tiedon siirtäminen

Ympäristönsuojelulain 139 §:n mukaan maa-alueen luovuttajan tai vuokraajan on esitettävä uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta sekä jätteistä tai aineista, jotka saattavat aiheuttaa tai ovat aiheuttaneet maaperän tai pohjaveden pilaantumista, sekä alueella mahdollisesti tehdyistä tutkimuksista tai puhdistustoimenpiteistä.

Määräysten perustelut

1. Puhdistustavoitteet ja -menetelmä

Kunnostus on tarpeen Tattariharjuntien ja Ilmasillantien kadunrakentamiseen liittyneiden kaivuiden yhteydessä alueella todettujen jätteensekaisten pilaantuneiden maa-ainesten vuoksi. Ilmoituksessa esitetystä poiketen ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö on tiukentanut välivarastointialueen kunnostustavoitteita, sillä pilaantuneet maa-ainekset on tuotu kaivualueelta toiselle kiinteistölle välivarastoon. Kyseisen välivarastointialueen maaperä ei ole ollut ennalta tutkittu, joten sen sisältämien haitta-aineiden pitoisuudet eivät ole olleet ennalta tiedossa. Lisäksi voimassa olevan asemakaavan mukaan kyseinen alue on merkitty asuinkeuhkalojen korttelialueeksi, jolloin kynnysarvon alittavat tavoitteet ovat tarpeen ennen kuin mahdollista erillistä riskinarviota alueen maakäytön suhteen laaditaan. Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö katsoo, että edellä mainittujen syiden vuoksi kunnostustavoitteeksi on tarpeen asettaa myös välivarastointialueella kynnysarvotaso.

Alueella on todettu täyttömaata, joka sisältää jätejakeita. Erilaisilla jätejakeilla voi olla haitallisia ominaisuuksia. Tarkastelu jätteiden haittomuudesta on tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja terveyturvallisuuden takaamiseksi. Jätejakeiden poistamisella estetään mahdollisen haitan tai vaaran aiheutuminen ympäristölle ja terveydelle. Jätteiden haittomuus voidaan osoittaa esimerkiksi kemiallisilla analyyseillä tai liukoisuustesteillä.

Puhdistustyön aikana mahdollisesti todettavien uusien haitta-aineiden riskien arviointi kynnysarvot ylittävälle haitta-ainepitoisuuksille on tarpeen, koska kynnysarvopitoisuus toimii herätearvona pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Myös alueelle mahdollisesti jäävät kynnysarvon ylittävät haitta-aineet on tarpeen huomioida riskinarviossa.

17.10.2024

2. Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Maaperän riittävän tarkalla ja luotettavalla tutkimisella pilaantunut maa voidaan tunnistaa, rajata ja puhdistaa päätöksen mukaisesti. Poistettavan maa-aineksen riittäväällä tutkimisella varmistetaan siitä, että maa-aineksen kaikki haitta-aineet ja niiden pitoisuudet tunnetaan niin, että maa voidaan toimittaa oikeaan vastaanotto- tai hyödyntämispaikkaan. Jäännöspitoisuusnäytteillä osoitetaan puhdistustavoitteiden saavuttaminen.

Ilmoituksessa on esitetty, että pilaantuneiden maa-ainesten poistamisen jälkeen välivarastointialueen pohjasta otetaan edustava jäännöspitoisuusnäyte, josta analysoidaan laboratoriossa metallipitoisuudet. Jos metallipitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset alemmat ohjearvotasot, kaivua jatketaan, kunnes uuden jäännöspitoisuusnäytteen pitoisuudet alittavat alemmat ohjearvot. Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö katsoo, että jäännöspitoisuusnäytteistä on tarpeen tutkia metallien ja puolimetallien lisäksi myös PAH-yhdisteet, sillä lokakuussa Tattariharjuntiellä kiinteistöllä 91-38-9901-0 todettiin yksittäisissä näytteissä kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia PAH-yhdisteitä. Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö katsoo, että kaivua-alueen kasvun myötä jäännöspitoisuuksien osalta pohjanäytteiden lisäksi tulee kaivannoista ottaa myös seinämänäytteet, jotta kunnostuksen lopputulos voidaan varmistaa. Jäännöspitoisuusnäytteet on tarpeen ottaa myös kiinteistön 91-38-9901-0 kaivannosta.

Pitoisuuksien mittaamisessa kenttämenetelmät ovat epätarkempia kuin laboratoriomenetelmät. Valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaan tutkimusten tulee perustua standardoituihin tai niitä luotettavuudeltaan vastaaviin menetelmiin. Tämän vuoksi näytteet tai osa niistä on analysoitava laboratoriomenetelmin. Jäännöspitoisuusnäytteiden laboratoriomäärityksillä saadaan mitattua myös niiden haitta-aineksen pitoisuudet, joille ei ole käytettävissä kenttämittausmenetelmää ja mahdollisesti niiden haitta-aineksen pitoisuudet, joita ei ole aiemmin tutkittu.

3. Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Kunnostuskohteen rajaamisella ja merkitsemisellä varmistetaan, etteivät ulkopuoliset henkilöt oleskele alueella ja/tai altistu haitta-aineille työn aikana.

Määräyksellä haitta-aineksen leviämisen estämisestä ilman, veden tai muunkaan altistusreitien kautta ehkäistään niistä aiheutuvien ympäristö- ja terveyshaittojen syntyminen.

17.10.2024

Jätelain 17 §:n mukaan vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen.

Siirtoasiakirjan käytöllä turvataan ko. jätteiden luovutus asianmukaiseen käsittelyyn ja luodaan edellytykset kuljetusten riittävään seurantaan ja valvontaan. Siirtoasiakirjat ovat tarpeen viranomaisvalvonnassa.

Alueelta luvanvaraisiin vastaanottoaikoihin kuljetettava pilaantunut maa-aines on jätelain tarkoittamaa jätettä. Jätelain mukaan jätettä saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljetusliikkeelle tai sille, jolla on oikeus ottaa vastaan jätettä ympäristöluvan nojalla.

4. Veden tutkiminen ja käsittely

Pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, että vedessä olevat haitta-aineet eivät pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

HSY:n vesihuollon liittymispalvelujen luvassa ohjeistetaan viemäriin johdettavista vesistä tehtävät laatuselvitykset. Viemäriin omistajan tai haltijan antaman luvan esittäminen ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen vesien jätevesiviemäriin johtamista on tarpeen viranomaisvalvonnassa. Jos pilaantuneen maaperän kaivantovedet eivät ole laadultaan viemäriin johtamiskelpoisia, on niiden toimittaminen tarpeen vastaanottoaikaan, jolla on lupa käsitellä kyseisiä vesiä.

Riittävät tiedot kaivantovesien laadusta ovat tarpeen, sillä maa-aineksessa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet eivät suoraan vastaa niiden pitoisuuksia vedessä muun muassa haitta-aineiden erilaisen liukoisuuden vuoksi.

5. Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö voi antaa lisäohjeita pilaantuneen maan puhdistamisesta tai päättää jatkokäsittelystä ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön aikana ilmenneiden yllättävien tai uusien tietojen perusteella.

Poikkeuksellisesta tilanteesta ja pilaantuneen alueen jatkumisesta ilmoituksessa esitetyn alueen ulkopuolelle on edellytetty ilmoitettavaksi valvontaviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle, jotta voidaan harkita tarvittavia jatkotoimenpiteitä.

6. Tiedottaminen ja raportointi

17.10.2024

Kirjallinen aloitusilmoitus ja tiedot massojen käsittely- ja loppusijoituspaikoista sekä ilmoitus valvojan yhteystiedoista ovat tarpeen viranomaisvalvonnassa.

Työnaikaisella kirjanpidolla ja raportoinnilla dokumentoidaan alueella tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut kunnostustoimenpiteet. Työn eri vaiheista tiedottaminen ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on tarpeen, jotta valvovalla viranomaisella on mahdollisuus tehdä tarkastuksia oleellisten kunnostustyövaiheiden aikana. Loppuraportin esittäminen on tarpeen viranomaisvalvonnassa.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 32, 85, 133, 134, 135, 136, 139, 155, 172, 200, 205, 209 §
Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 13, 17, 29, 121 §
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) 2, 3, 4, 5 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Toimivaltainen viranomainen

Ympäristöministeriö on päätöksellään VN/5635/2018 siirtänyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle toimivallan käsitellä ympäristönsuojelulain mukaiset pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevat ilmoitukset Helsingin kaupungin alueella. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään siirtänyt tämän toimivallan ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikölle.

Ilmoituksen käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Ilmoituksen käsittelystä peritään 875,00 euron maksu. Asian käsittelyn vaatima työmäärä oli huomattavasti keskimääräistä vähäisempi, minkä vuoksi ilmoituksen käsittelymaksua on alennettu 50 %. Helsingin kaupungin Taloushallintopalvelu-liikelaitos toimittaa laskun ilmoituksen tekijälle.

Maksu määräytyy Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (ympäristö- ja lupajaosto 15.2.2024, 31 §) perusteella.

Päätöksen tiedoksiänto ja voimassaolo

Päätöksestä kuulutetaan julkisesti Helsingin kaupungin internetsivulla, osoitteessa <https://paatokset.hel.fi/fi/kuulutukset-ja-ilmoitukset>

17.10.2024

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta. Päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei valiteta.

Päätös on voimassa viisi vuotta.

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Valitusosoitus on liitteenä asianosaisille. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Lisätiedot

Anu Miinala, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 39084
anu.miinala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös

Otteet

Ote

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue
HSY Vesihuollon liittymispalvelut
Rakennusvalvontapalvelut
Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö

Otteen liitteet

Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös
Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös

17.10.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 94 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- asianosainen
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivulla.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen ja valituksen toimittaminen

Valitusviranomainen on Vaasan hallinto-oikeus.

Vaasan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus

17.10.2024

PL 204
65101 VAASA
Faksinumero: 029 56 42760
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43
65101 VAASA
Puhelinnumero: 029 56 42780

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00–16.15.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen viireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

17.10.2024

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Kirjaamon asiointiosoitteet ovat seuraavat:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Helsingin kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Ympäristöseuranta ja valvonta
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

19 (19)

17.10.2024

Katariina Serenius
yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 17.10.2024.